

V. évfolyam, 104. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =
december 30. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Előfizetési felhívás

a „Határőr“ VI. évfolyamára.

Magyarország függetlenségeért, önállóságáért, a nemzet lételének biztosításaért és megerősítéseért megindított küzdelem hívta életre, szólította a harcolók táborába a Határőr-t. S bárha nem hosszú multra tekinthetünk vissza, rövid fenállásunk óta sikerült a közönségnek nemcsak pártolását és támogatását, de szeretetét is megnyernünk. Ennek tudata mig egyrészt öröme hangolja szívünket, másrészt kétszeres kötelességünké teszi, hogy a függetlenségi eszmék szolgálatában hatványozott munkakedvvel, tőlünk telhető erővel és lankadatlan kitartással kérve részt a küzdelemből, győzelemre segítsük azt a zászlót, melyet kell hogy minden magyar ember fenen lobogtasson.

Mint a multban, ezentul is szószólói leszünk és maradunk minden üdvös tervnek, szószólói a város gazdasági újjászületésének.

Hirdetői voltunk és maradunk ezentul is Kossuth Lajos tanainak: szabad, független magyar nemzeti államot akarunk s ennek felépítésében törhetlen akaraterővel, lankadni nem tudó buzgósággal fogunk résztvenni.

Maradunk, mint eddig, minden igaz ügynek buzgó munkálói, a magyarság törekvéseinek lelkes harcosai, a másajku polgártársainkkal való békés együttélés hirdetői és istápolói.

Ezen munkához kérjük az új évfolyamban is közönségünk támogatását és szeretetét. Munkánk sikere olvasóinktól függ, törekvéseink eredményét és elismerését olvasóinktól várjuk. Bizalommal kérjük olvasóinkat, hogy az előfizetést mielőbb eszközölni s ismerői körében lapunknak minél több barátot szerezni sziveskedjenek.

A „Határőr“ szerkesztősége.

Modern Magyarország.

Irta: Balla Aladár.

Képviselőházunknak a karácsonyi szünet előtt tartott történeti fontosságú utolsó ülésén határozatba ment a nemzet azon kívánsága, hogy Magyarország gazdasági önállóságához feltétlenül megkívánt önálló nemzeti bank mielőbb felállíttassék. Ennek a határozatnak létrejötte a régi kormányzati rendszernek végleges megbukását jelenti. Most már

a Wekerle-kormány utolsó pártalakulata, az ominózsá vált kooperáció is kiszervezett.

Elpusztították maguk a kooperáció létrehozói, az utolsó képviselőházi ülésen, önkezükkkel, amikor Kossuth Ferenc kénytelen volt az ország színe előtt bevallani, hogy a mai politikai élet gerincét képező kérdésben, az önálló nemzeti bank kérdésében közte és a többi kooperáló pártok közt most sincs meg az összhang, a szolidaritás.

A letűnt Wekerle-kormány helyébe tehát új kormányt és új politikai irányzatnak kell hazánkban beköszöntenie. Ha még él ezeréves alkotmányunk, ha még él igazság e hazán, akkor a többségre jutott függetlenségi pártnak kell átvenni jogos uralmát.

Az 1905-ben koalícióba egyesült pártok utjai most végleg kettéváltak. Akkor az Ausztriával szemben való állásfoglalás tömörítette őket egy pártba. A választójogi reform keresztülvitele volt az új alakulás egyik legfőbb célja. És mi történt. A kormányhatalomra jutott vezető politikusokkal — noha akkor még mögöttük az összes pártok állottak és noha a megállapodás értelmében radikális irányban kellett volna haladni, — élesen kidomborodó konzervatív irányzat jutott érvényre. Nem lehet tehát csodálkozni azon, ha ily körülmények között a pártkereteken felül, azok az elemek, akik az ország modern irányban való előbbrevitelének voltak képviselői, szükségyszerűleg parallel működésre kényszerítettek. Így lassankint ki kellett alakulnia két hatalmas tábornak, melyeket elválaszt egymástól a történelemnek áthidalhatatlan ellentéte: a meglevőhöz való makacs ragaszkodás és a modern haladás iránti fogékonyság.

Az egyik táborban vannak azok, akik nem átallják az egész nemzet érdekének deklarálni azt, hogy kiváltságos osztályok érdekeit változatlanul fentartsák, a népek feltörő millióival szemben. A másik táborban küzdenek, akik az összes társadalmi osztályok jogos érdekét figyelembe venni és kiegyenlíteni törekszenek. Nem akarják ez utóbbiak a tradíciók mélyrenyuló gyökereit teljesen elvágni. Ellenkezőleg. Amennyiben azok jogosultak és a nemzetre fényt árasztanak, ezeket is tiszteletben tartani, sőt ápolni kell. De nem szabad ezeknek a fákknak oly magasra feltörni, hogy elvonjanak minden fényt, világosságot és éltető erőt a többi élő lénytől. Másrészt

a kulturbestiáról szóló ismert elméletet sem vallo. Mert nemzetem hősei, nemzetem dicső történelmi hagyományai — az én szentjeim és hazafiságom bibliája.

Ellenfeleink táborát nemcsak a tradícióknak elfajult tisztelete jellemzi. Védelmet talál ott egyaránt minden előjog, legyen az akár öröklött, akár szerzett. Az előjogok tiszteletében meg tudtak egyezni körükben az elkeseredett ellenségeknek látszó agráriusok és merkantilek. Az agráriusok nem voltak túlságosan rigorózusok az előkelő merkantilistákkal szemben. Nem támadták, sőt szövetkeztek azzal a kereskedelmi irányzattal, amely sohasem látott mértékben üzte a magán-monopolium rendszerét és országos iparpártolás címén egy igen szűk kört juttatott nagy vagyoni előnyökhöz. Ugy a merkantilis, mint az agrárius kiváltságos osztály nem azért emelte fel szavát, hogy a másik osztálynak adott privilégiumokat megakadályozza, hanem csak arra, hogy magának még nagyobbakat szerezzen.

Itt nem sorolhatjuk fel egyenkint a refakciák és vámviszatérítések terén adott privilégiumokat, de a legfeljebb betekintés azokba feltárja a magyar privilégizált osztály előnyeit. És ettől a szövetségtől várták az igazságos választójogi rendszer megalkotását?

Ennek a szövetségnek egy célja lehetett, a privilégizált osztályok érdekeinek fentartása.

Az általuk felvetett, de hamar elejtett nemzeti követelmények nem voltak mások, mint ürügy, hogy a figyelmet a lényegről eltereljék. Ezért hozták fel őket és azért voltak hajlandók elejteni azokat, csak hogy a maguk és az általuk képviselt körök érdekeit megvédjék.

Ezzel a szövetséggel áll szemben mindenki, — a kiváltságosaktól természetesen eltekintve, — a dolgozó magyar nemzetnek sok-sok milliója.

Nem ellenségei ezek az agráriusosztálynak, nem ellenségei a merkantilis iránynak, nem ellenségei a régi hagyományoknak, — de ellenségei a túlzásnak, az egyoldaluságnak, a reakciónak. Ebből az alaptól alakul ki ennek a tábornak a programja.

Csak ez a tábor akarhatja őszintén, hogy Magyarország az önálló gazdasági fejlődés útjára lépjen, csak ez a tábor akarhatja őszintén, hogy hazánkban a népjogokat kiterjesszék, csak ez a tábor kívánhatja egész lelkéből, hogy Magyar-

BOGDÁNY és **TÁRSA**
Budapest,
VI. Dalmok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

ország a felvilágosodás, a kultúra, a haladás útjára lépjen.

Szabadelvűség ennek a tábornak erkölcsi bázisa a szó nemes értelmében, — de annál még több: mert nem jelenti az egyes társadalmi és gazdasági csoportok szabad versenyét, hanem ellenkezőleg azt, hogy az államhatalom a maga súlyával és tekintélyével, a nemzet lakossága minden rétegének jogosult érdekét kellő összhangba hozza.

Magyarország történelmi pillanat előtt áll! Két párt, két hatalmas tábor küzdelme fog eldőlni: az egyik vissza akarja vetni az országot letűnt korszakok ködébe, a másik előbbre akarja vinni a haladás útján, a világosság, a napfény felé.

Az egyik táborban csak kevesen vannak és ezek is nyomasztólag érzik, hogy csak egy igen szűk kör érdekeit védik. A másik oldalon nagy lelkesedéssel indulnak a küzdelembe, mert lelki szemük előtt már látják derengeni egy új, — a boldog Magyarország kialakulását.

„Tülekedés a hatalomért.”

Irta: **Teleki Arvéd gróf.**

Ez a címe egy már majdnem állandóvá lett rovatnak, amit a kormány által szubvenzionált sajtó roszsziszeműleg alkalmaz azokra, akik a nemzet természetzerű, tehát észszerű törekvését: a gazdasági függetlenség kiküzdését tüzték zászlajukra.

Amióta a koalíciónak nevezett természetellenes pártegyüttműködés a nagy majoritást alkotó függetlenségi párt teljes háttérbeszoritásával működött: bent a parlamentben, a miniszteriumokban és kint az országban nemcsak a függetlenségi egyének érvényesülése elé, hanem ugyanolyan erővel a függetlenségi eszme megvalósítása elé is gördültek a jól kiszámított akadályok.

Ha a nemzet nagy küzdelmét folytató egyének a saját önző érdeküket tolták volna előtérbe, akkor már elfeladás árán régen miniszteri székekben ülnének a Justh elnökléte alatt álló függetlenségi és 48-as párt vezető egyéniségei.

Mit látunk e helyett a valóságban. Azt, hogy a párt vezére azt a legmagasabb állást, amire a nemzet és annak képviselete embert juttathat, azonnal odadobta, amikor az állás és az általa képviselt elvek között kellett választania. Ugyanezt az eljárást követte az igazságügyminiszteri államtitkár: Meskó László és 6 főispán: *Balla Aladár, Batthyány Pál gróf, Döry Pál, Fernbach Károly, Kemény Árpád báró és Vay Gábor gróf.* Megérdemlik, hogy a történelem nevüket megörökítse, mert 67 óta alig volt, sajnos, részünk abban, hogy ilyen férfias, elszánt és önzetlen eljárásban gyönyörködhettünk volna.

Ezekkel szemben állnak mindazok, akik ma is tényleg tülekednek a hatalom megtartásáért, akik e célból kisebb-nagyobb elfeladásokon mennek keresztül, tehát végleg eljátszották a jogot arra nézve, hogy éppen azt a pártot vádolják a hatalomvágygyal, amely már évtizedek óta nem látott példát mutat be

ország-világnak az elvűségről és önzetlenségéről. Most is, a korona által leküldött egyénekkel való alkuvás alkalmából egyszerűbb lett volna a függetlenségi és 48-as anyapártnak is a hatalomvágy kielégítésére gyorsan célhoz vezető utat választva, fölsapni a kínált feltétlen megadás feltételeire és meg lett volna szerezve a hatalom, még pedig valószínűleg sok időre.

De most is, amidőn — fájdalmasan bár, de kényszerűségből — mégis lelépni készül a miniszterelnök, kinek egyidejűleg sikerült elveszíteni a korona és a nemzet bizalmát, aki nap-nap utáni leszavaztatásaira válaszképpen még egyszer a sárba tiporni igyekezett a nemzet javára küzdő függetlenségi tábor legszébb reményeit a magyar nemzeti bank megvalósítását illetően: azok vádolják hatalomvágygyal a függetlenségi pártot, akik, midőn a hatalom teljes birtokában, ezen párt támogatása alapján három évet eltöltöttek, amiatt bukának meg, mert már *nem hajlandó az a párt tovább támogatni, melynek elvei és törekvései ellenére kormányoztak.*

De nem törődünk mi ezekkel a *hamis vádakkal*, mert hiszen a történelem igazságot fog szolgáltatni és még azelőtt is igazságot szolgáltat a nemzet egészséges ítélete, amelylyel a bankkérdés kiélesedése óta minden vasárnap találkozunk az ország legkülönbözőbb választókerületeiben. A magyar nép egészséges ítélete kárpótolt minket azokért a hitvány rágalmakért, amelyekkel irigyeink illetnek, akik bosszus szemmel látják sikereinket az országban, ahová kimenni nekik bátorságuk nincsen.

De nem is lehet erre bátorságuk, mert azok az idők már elteltek, amikor a nemzeti agítátorok mintájára a magyar népet is föltre lehetett vezetni.

Mai nap már a fegfélreosóbb tanyákon is ujságot olvas a nép, de nem az ujságok meghamisított szövegéhez tartja magát, hanem a sorok között olvas. Megnézi, hogy ki mit tűz ki céljául és hogyan tart ki mellette.

Ez a mi erősségünk. Ezért folyik ellenünk oly elkeseredett harc, mivel nekünk nincs szükségünk ravasz fondorlatokra és ragyogó ékes szólásra, hogy magunkat a nemzet fiaival megértessük. Nekünk erősebb szövetségünk van ezeknél: velünk van az igazság.

Esküdtek 1910-re.

Az ujvidéki esküdbíróság tagjaiul 1910-re kisorsoltattak, még pedig *a) rendszer* esküdteknek: Dr. Belohorszky János, Berczeller Lipót, Billy József, Dr. Boksán Milos, Bozsenik Béla, Brodi Miksa, Dr. Bruck Benő, Dr. Bruck Géza, Bruck Ferenc, Blain László, Bachrach Miksa, Cselikovits Imre, Csupits Péter, Czoczek Nándor, Csorba János, Derner Lipót, Dietzgen Gábor, Dietzgen Imre, ifj. Drasnyaki Gusztáv, Dungyerszki Jása, Eppinger Miksa, Eckstein Berthold, Eichner Zsigmond, Dr. Elschléger Dezső, Fehér György, Fehér József, Fejős Márton, Fischer Adolf, Fischer József, Fischer József, Fischer Sándor, Forgács Benő, Erank Lipót, Frank Miksa, Dr. Freund Ede, Gellért Károly, Gábor Zsigmond, Glossi András, Göbel Lajos, Gold Béla, Goldfahn Géza, Dr. Grigorievits M., Dr. Gyiszályovits V., Hefer Gy., Herman A., Hajek F., Hajós M., Haller

Arthur, Haller Géza, Handler Ignác, Hauschka Márton, Hodoványi Andor, Hoffmann Mátyás, Dr. Horváth Géza, Ivkovits György, Ivánovits Ferenc, Dr. Jankovits Pál, idb. Jójárt János, Ivánkovics Győző, Kardos Miksa, Kirchner Pál, Kis Lipót, Dr. Kleiszner Gusztáv, Kocsis Miklós, Kohn Gyula, Kohlmayer Lajos, Dr. Königstättler Dusan, Kopolovics József, Koroknai János, Kovács Bálint, Dr. Kovács Bódog, Kovács János, Kovács Salamon, Krausz Samu, Dr. Krnó Milos, Kron Richard, Kruspér István, Kuborczy Mihály, Dr. Kubinyi Károly, Kungl Károly, Kunwald Pál, Kurecz Kornél, Kovács Sándor, Klement Antal, König Mihály, Kassowitz Lipót, Königstättler Béla, Krausz Ármán, Komlós Rezső, Laubner József, Löbl Jakab, Láng Győző, Lapitz Imre, Lehrer Mátyás, Lengyel Henrik, Lebhertz Károly, Lenkey Imre, Ligeti Ferenc, Liszák Tivadar, Lovrekovich Ferenc, Löbl Jakab, Löwenberger Hermann, Löwinger Ármán, Ludwig József, Dr. Lustig Nándor, Makk János, Mayer József, Márer József, Markovics Arkádia, Dr. Maros Károly, Martin Róbert, Matkovits Rókus, Dr. Mayer Oszkár, Meangyity Milán, Megyessy Ferenc, Menráth József, Mészáros János, Dr. Míčatek Lajos, Meszlény Fülöp, Mihajlovics András, Dr. Milics Dusan, Milin Iván, Milovánov István, Mirilov Frigyes, Miroszavlyevics Koszta, Mitterling Rezső, Mozer József, Müller Gyula, Mészáros Mihály, Momirovits Pál, Markovics Milán, Dr. Nagy Ferenc, Nussbaum Marcel, Nyul József, Niedermayer Gyula. Novits Vlayko, Nyiri András, Obermayer Rezső, Dr. Oppenheimer Ármán, Osztóics Tihamér, Orosz János, Ofner Jenő, Popper Béla, Palásti Illés, Papp Mihály, Papp Sándor, Paquor József, Pata Oszkár, Paukovich Ottó, Paul Keresztély, Pekló Béla, Dr. Piukovich Sándor, Polyakovics Vince, Dr. Popovits Milivoj, Popper Dávid, Poszpisil Ferenc, Preudl József, Priba Mihály, Profuma Károly, Przybilovszki Antal, Pusits György, Radovanovics György, Dr. Rátvay János, Rangl Endre, Rainer Simon, Regényi István, Resch Miklós, Róka János, Roth Vilmos, Dr. Rózsa Miksa, Récei Gusztáv, Rüll Ferenc, Rónai Balázs, Schatteles Nándor, Simon György, Schomann István, Somonyi Bernát, Schossberger Adolf, Spitz József, Schwartz Vilmos, Schusztér András, Sipos Szilárd Bálint, Dr. Szlezák Lajos, Stefanovits Vladen, Steinbach Emil, Steiger Frigyes, Steiner Gyula, Sztratimirovits László, ifj. Szabó János, ifj. Szabó István, id. Szabó István, Szabó Lajos, Dr. Szabó Lajos, Szabó Sándor, Szarka Ambrus, Dr. Szavics Milán, Szemere Gábor, Dr. Szlávi Kornél, Sztóy Vilmos, Schneider Frigyes, Schiff Benő, Stefan Alajos, Schönberger Jenő, Strobel Antal, Smolka Mór, Schwarz Ignác, Dr. Tibor Dezső, Török Arnold, Theodorovics György, Tickmayer Antal, Torma Antal, Trosztler Albert, Ujhelyi Vilmos, Ugrai Lajos, Vajnai József, Varga Antal, Varga Béni, Varga György, Dr. Várnay Ernő, Vig Vigmos, Viletti Vilmos, Vogel Rezső, Wagner Lajos, Weinfeld Fülöp József, Wukoscha Paschal, Winkle István, Witz Ferenc, Wollner Lipót, Wolf Samu, Wurst Lajos, Zsivara Pál, id. Zanbauer Ágoston, Ziegler Ferenc, Ziegler József, Ziegler Oszkár, Zsiros István, Zsivovics

Megjelent!

AZ UJVIDÉKI CIMTÁR, CIM ÉS LAKJEGYZÉK.

KAPHATÓ AZ ÖSSZES KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSEKBEN ÉS DOHÁNYTÖZSDÉKBEN.

ÁRA FÜZVE 4 KORONA.

DISZKÖTÉSBN 5 KORONA.

Megjelent!

1909
novics J
Altwirth
Arnolyav
Balogh I
Czoczek
Fürst M
Gruits K
dor, He
Jovanovic
Zsigmond
Nándor, I
Vilmos,
renc, Lö
Arnold,
Imre, Mi
Ferenc, M
Ignác, D
pauer C
Popovics
Rosenblü
Demeter,
Pál, Szü
Sándor,
Mihály,
Gáspár,
Lajos, V
Vujkovic
György,
Jakab,
József, Z

Pén
dimir po
pénztára
és vezet
Kép
hó 28-án
lasztása.
lódés m
táborra
jelöltet
196 sz
Dr. Szv
utóbbi p
ményév
tanácsn
a korte
kal job
talos á
csodála
hogy r
évig is
egy —
egészs
badság
hivatal
hivatal
adófi
Quous

M
reggel
fürdő,
ki a k
munká
ségne
moder
mobil
keresz
tek. A
tóság
auton
Püsp
van,
főkü
és az
fürdő

novics János — b) *helyettes* esküdteknek: Altwirth József, Anika Gyula, Apró György, Arnovlyavits Pál, Avar Gyula, Bajazet Zsivkó, Balogh Dezső, Birly József, Ozittler Antal, Czoczek Pál, Eckfeld Adolf, Emberi Mihály, Fürst Miksa, Gábel Nándor, Grosz Antal, Gruits Koszta, Guttmann Bernát, Hajdu Sándor, Hermann Antal, Hirschenhauser Benő, Jovanovics Vojin, Kellermann Fülöp, Klein Zsigmond, Knézy Pál, Kócsy Sándor, Krainer Nándor, Kreinicker Zoltán, Kiss István, Klein Vilmos, Landsmann Adolf, Lapadatovics Ferenc, Löwy Adolf, Marecskó Antal, Mayer Arnold, Dr. Márkus Döme, Dr. Medvezky Imre, Milovanovics Szvetozár, Morgenthaler Ferenc, Mucsai Sándor, Muszár Mihály, Mayer Ignác, Dr. Mócs Sándor, Nagy Béla, Neupauer Ödön, Ott Ignác, Popovics Milán, Popovics Milán, Popovics Döme, Róka Imre, Rosenblüth Samu, Scheinberger Károly, Schillity Demeter, Sörös Lajos, Stein Sándor, Szelkenai Pál, Szücs Kálmán, Szeckár Lajos, Tyoszcics Sándor, Téringer Péter, Tarner Viktor, Tibold Mihály, Timpauer Antal, Tóth K. Antal, Tóth Gáspár, Tullner Ferenc, Vajda Dezső, Várad Lajos, Varsányi Lajos, Vrbovszki Sándor, Vujkovics János, Vukanics Arkádia, Wachtl György, Wack Péter, Weisz József, Wiegenfeld Jakab, Wig Ignác, Vermes Henrik, Wahl József, Ziegler Antal K., Ziepres Salamon.

HIREK.

Pénztárvizsgálat. Dr. Demetrovics Vladimír polgármester e hó 28-án a város házi pénztárát megvizsgálta s a pénztár állományát és vezetését teljes rendben találta.

Képviselőválasztás. A III. negyedben e hó 28-án ejtetett meg 2 vár. tvh. biz. tag választása, még pedig szokatlanul élénk érdeklődés mellett. Ezuttal a szerb radikálisok két táborra oszlott pártja külön-külön állított jelöltet és Dotlics István 199, Vlaskalits Lázár 196 szavazatával szemben Zsikics Milos és Dr. Szvinyarev J. választott meg, előbbi 320, utóbbi pedig 319 szavazattal. A szavazás eredményével főleg Dr. Tapavicza György városi tanácsnok lehet megelégedve, aki úgy látszik a korteskedéshez, hát mögötti munkához sokkal jobban ért, mint drágán megfizetett hivatalos állásának pontos betöltéséhez. Valóban csodálatos a vár. atyák türelme és elnézése, hogy majdnem állandó — egyhuzamban $\frac{1}{2}$ évig is tartó — szabadságot engedélyeznek egy — korteskedési küzdelmekre teljesen egészséges tisztviselőnek, aki ha nincs szabadságon, akkor is mindenütt inkább van, mint hivatalban, és nem veszik jobban számba a hivatalban munkával töltendő időt, melyet az adófizető polgárok drága pénzen fizetnek meg. Quousque tandem?

Megnyílik az új fürdő. Január másodikán reggeli hat órakor megnyílik az új városi fürdő, ahova már most százával zárandokol ki a kíváncsi közönség, mely dacára az utolsó munkákkal járó és elkerülhetetlen rendetlenségnek, nem győzi eléggé dicsérni a fürdő modern és tökéletes berendezését. Az automobilon megérkeztek és amikor a városon keresztülhajtottak, mindenfelé feltűnést keltettek. A megállóhelyek ügyében a fűrdőigazgatóság a következő intézkedéseket tette: Az automobiljárat megáll kimenet a fűrdőhöz a Püspöki palotától, hol a kiindulási állomás van, Récei (Mayer) szálló előtt, a Wagner fióküzlete (Alkotmány és Rákóczi-utca sarkán) és az adóhivatal előtt. Egyszeri menet ki a fűrdőhöz: ha egyuttal fűrdőjegy is lesz váltva,

csak 5 (mond: öt) fillér. Oda és vissza: tíz fillér. Ebben a páratlan kedvezményben csak azok részesülhetnek, akik egyuttal fűrdőjegyet is vesznek. Az automobil szakadatlanul és átlag minden 8—10 percben tesz meg egy utat. Bővebbet a megállóhelyeken kifüggesztendő hirdetések tartalmazzanak.

Az újvidéki beltéri kath. kör 1910. évi január hó 9-én d. u. 3 órakor saját helyiségeiben rendes évi közgyűlést tartja a következő tárgysorozattal: 1. évi jelentés, 2. két számvizsgáló megválasztása, 3. a számadás jóváhagyása, 4. a felmentvény megadása, 5. a költségelőirányzat megállapítása, 6. esetleges felebbezések tárgyalása, 7. indítványok feletti határozat, ha azok legalább 8 nappal előbb az igazgató választmányhoz írásban beadattak, 8. 12 igazgató választmányi tag választása. Az igazgató-választmányi gyűlés pedig január 2-án d. u. 3 órakor a kör helyiségeiben tartatik meg.

Ipari továbbképző tanfolyamok. Az ipari továbbképző tanfolyamok második sorozata január 3-án kezdődik, még pedig újból 4 tanfolyam nyílik; szakrajz cipészek részére, szakrajz férfiszabók részére, szerkesztő és ábrázoló mértani rajz leginkább lakatosoknak és asztalosoknak és végre szabadkézi rajz szobafestők, butorasztalosok stb. számára. Iratkozni naponként lehet a felső kereskedelmi iskola épületében I. e. 22. sz., ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Felülfizetések. A Gyermekbarátok Egylete által e hó 19-én rendezett gyermekfelruházási ünnepélyen felülfizettek: Ernst János 8 k., Vinczert asztaltársaság 5 k., Salgó és Szendrő (Budapest) 4 k., Stenitz Miksa (Budapest) 3 k., Királyi György főmérnök 3 k., Gubás József, N. N. 2—2 k., Mamuzsits István, Ruzsák Károly. Nagel Henrik 1—1 k. Mind a 100 felruházott gyermeket Récei szállodás megvendégelte, számos család pedig küldött süteményt, cukorkákat stb., mi a gyermekek között szétosztásra került. Mindezen jölte-völknek az egylet vezetősége ez uton is mondja halás köszönetét.

Léghajó Újvidéken. E hó 27-én déli 1 órakor valóságos riadalom támadt a főtéren: a kávéházak egyszerre kiürültek s a szokott nagyszámu vendégek — hajadon fővel is — az utcán, ahol mindenki megállott és bámult: bámult a levegőbe, mert ott szédületes magasságban egy léghajó mutatkozott, mely 4—5 izben villámgyorsasággal cikázva át a város különböző pontjain, próba- vagy gyakorlatutját tette meg. Honnan jött, merre ment és mit vizsgált-kutatott Újvidéken: senki sem tudja.

Az újvidéki beltéri kath. kör 1910. január 2-án d. u. 3 órakor saját helyiségeiben az összes ujságait és folyóiratait albrétbe adja.

Kettős esküvő. Schwarz Lipót közkedvelt polgártársunk családjában január hó 9-én kettős esküvő lesz: *Margit* urleánnyal Dr. Königstättler Ottó ügyvéd, *Alice* urleánnyal pedig John Gyula beocsini gyár-igazgató esküszik meg.

Eljegyzések. Boschi *Schuller* Guidó 6. gy. e. cs. és kir. hadnagy, előkelő osztrák nemes család sarja eljegyezte városunk egyik közkedvelt szépségét, Lovrekovich Ferenc polgártársunk leányát: *Mariskát*. — *Nuber* Gusztáv eszéki földbirtokos Kovács János ny. főgimn. tanár kedves és szeretetreméltó leányával, *Jankával* váltott jegyet. — Szabó József helybeli ref. tanító eljegyezte özv. Szalkay Ferencné leányát *Boriskát*. Tartós, felhőtlen boldogság kísérelje az ifju jegyesek frigyét.

A Dalárda Szilveszter-estélye. Az újvidéki Dalárda által e hó 31-én Récei vigadó-teremben rendezendő Szilveszter-estély műsora a következő: 1. Jelige, éneklí a Dalárda. 2. Dalárok vasuti kiránduláson, férfikar Metzger-től, éneklí zongorakísérettel a Dalárda. 3. Népballada, tragikomikus jelenet, előadja Payer József. 4. Eljegyzés lámpafénynél, 1 felv. ope-rette. 5. Scherloch Hockmetz, komikus detektiv jelenet, előadja Gyenizse Károly. 6. Falu végén kurta korcsma, éneklí a Dalárda. Az előadást tombola és tánc követi. — Kezdeteste 8 órakor.

A lövész-egyesület Szilveszter-estélyének műsora: 1. Humoros törvényszéki karcolatok, előadják Gruber Rezső, Fuchs Rezső. 2. Az ujonc mint szerelmi postás, humoros énekszóló, előadja Fuchs Oszkár. 3. Magyar kuplák, éneklí Klein Imre, hegedűn kíséri Raab János, 4. A szolgák tréfája, humoros trió, előadják, Raab János, Fuchs Oszkár, Löw Károly. 5. Dancla: Deuxieme solo op. 76. Hegedűn előadja Raab János. 6. Beteg és az orvos, tréfás jelenet, előadják Fuchs Rezső és Oszkár. 7. Magyar kuplák, éneklí Klein Imre, hegedűn kíséri Raab János. Élőkép, rendezi Tausch János. Az előadást tánc követi. Kezdeteste 8 órakor, belépti jegy 1-20 kor.

Adózók figyelmébe. Tekintettel arra, hogy a zombori pénzügyigazgatóság az új házadó-törvényen alapuló határozat folytán városunk egész belterületére vonatkozólag elrendelte az általános házbéradó kivetését, ennél fogva felhivatnak a háztulajdonosok, hogy úgy saját használatukra szolgáló, valamint az üres épület és épületrészekre (szoba, bolt, raktár stb. mellékhelyiség) vonatkozó házbérvallomási ivateket a városi tanács adóügyi osztályánál (fsz. 13. ajtó) a törvényben foglalt szigorú következmények terhe alatt nyujtsák be. — Figyelmeztetnek egyben a ház- és földbirtokosok, hogy ingatlanaikat terhelő tartozásaikat január hó folyamán bejelenthetik (városháza fsz. 13. ajtó), mely esetben adóelengedésben részesülnek. Felhivatnak továbbá az 1909. év folyamán keletkezett III. oszt. kereseti adó alá tartozók (kereskedő-, iparos stb.) és az összes IV. oszt. ker. adót fizetők (évi, havi állandó fizetéstélvezők stb. kivéve a köztisztviselők) hogy vallomásaikat színtén január hó folyamán adják be.

Uj lap. „Ujvidéki Fürdő-ujság“ címén új lap indult meg karácsonykor, mely mint az újvidéki városi ártézi fürdő és hidegvizgyógyintézet közlönye időközönként fog megjelenni s mint ilyen a fürdőre vonatkozó híreket és fontosabb eseményeket közölni.

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak gyorsan megnyihülnek a

Scott-fele csukamájolaj Emulsió

3-5

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-fele módszer védőjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-fele EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik és a SCOTT-fele tökéletesített eljárás által az a leggyöngébb gyomorra nézve is megmészthetővé tétetik.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban,

Öngyilkosság a rendőrségi börtönben. Kovács Julianna 28 éves cselédleány hétfőn délelőtt a rendőrség 3-as számú zárkájában, hol mint gyanúsított ideiglenes őrizetben volt, felakasztotta magát és mire tettét észrevették, meghalt. A hullát a városi kórházba szállították és törvényszéki felboncolása után onnan temették el.

Botlás. Szerdára virradó éjjel Eble Jakab Zrinyi Ilona-utca 70. szám alatti szatéc-üzletébe az üzlettel szomszédos udvari lakásba néző ablak és a szobából az üzletbe vezető ajtó felfeszítése után ismeretlen tettes behatolt és a kézipéztárban volt 160 k. papír, arany és ezüst pénzt magához véve ugyanazon uton, melyen jött, távozott. Rendőrségünk a tettes nyomában van.

Kinevezés. Vadász Gyula vár. állatorvos — mint értesülünk — Szerajevóba neveztetett ki állatorvossá. Bárha őszintén gratulálunk ezen előléptetés számba menő kinevezéshez, távozása sajnálattal tölt el, mert egy igazán lelkiismeretes, kötelességtudó és előzékeny szakképzett tisztviselő elvesztését jelenti, kit főleg a nagyszámu érdekelt közönség nem szívesen lát távozni.

Jóváhagyott plebános-választások. A kalocsai érseki hatóság pártoló félterjesztése alapján a belügyminiszter jóváhagyta Kuluncsics Pálnak Szabadka szentgyörgyi és Vojnich Dezsőnek Szabadka rókusi plebánossá történt megválasztását.

Megégett gyermekek. Kiss Jakabné, egy férjétől elvált zentai munkásasszony a napokban, mikor hazulról eltávozott, 3 és 4 éves kis leányait magukra hagyta és rájuk zárta a konyhaajtót. Távozása előtt a tűzhelyen tüzet rakot és a két gyermeket a mellette levő ágyba fektette. Egy kipattant szikra meggyújtotta az ágyat s mire a szomszédok a kitóduló füst láttára az ablakon át behatoltak a házba, a gyermekek már valósággal szénné égtek. A gondatlan anya ellen megindították az eljárást.

Háziipari mester képzés. A háziipari tanfolyamok vezetésére szükséges oktató-mesterek kiképzésére a földmívelésügyi miniszter külön tanfolyamot rendezett Zomborban s ezen az egy hónapig tartó tanfolyamon 50 ember vett részt. A tanfolyam felügyelője és vezetője Zabik László min. megbízott volt. A tanfolyam felölelte a fűzvesző, gyékény, nád, szalma és cirokszakál feldolgozását. A tanfolyamot végzett háziipari mesterek jórészt már állami elhelyezést is kaptak különböző tanfolyamokon.

Egyházmegyei hír. Jagicza István topolyai id. adminisztrátort az érseki hatóság saját kérelmére felmentette állásától s visszahívta Kalocsára káplánnak, helyette pedig Cziráky Gyula káplánt bizta meg a topolyai plebánia ideiglenes vezetésével. — Udvarny István Kalocsáról Magyarokanizára, Pösch Lajos Magyarokanizáról Topolyára helyezett át kápláni minőségben.

Leugrott a vonatról. Schmidt Emil zombori utazónak a szépligeti állomáson át kellett volna szállnia, de elaludt s akkor ébredt föl, midőn vonatja már tovább haladt. Gyorsan összeszedte holmiját és a robogó vonatról leugrott. Arcát teljesen összehorzosolta, azonkívül az állomásfőnök fel is jelentette testi épség elleni kihágásért.

A vasuti bérletjegyek ismét átírhatók. A kereskedőcégek részéről váltott bérletjegyeknek átírására vonatkozó, eddig érvényben volt szabályokat a máv. ez évi március 1-én hatályon kívül helyezte és az átírási engedelmet

Vasárnap

1910. január 2-án

MEGNYILIK

a városi

ártézi fürdő

és

hidegvizgyógy-

intézet.

csak halálesetre tartotta fenn. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a rendelet kiadása után nyomban felszólalt a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a bérletjegyek átírása körül — szükség szerint szigorított ellenőrzés mellett is — helyezze újra érvénybe a régi gyakorlatot, mert az új intézkedés folytán a kereskedőcégek önhibájukon kívül sok esetben jelentékeny kárt szenvednének. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter most leiratot intézett az O.M.K.E.-hez, amelyben közli, hogy méltányolva az Egyesülés felszólalásában előadott indokokat, a kereskedő cégek által váltott bérletjegyekre és a vonalcsoportokra szóló féláru jegyeknél jogosító igazolványoknál az átírást az ugyanazon céghez tartozó más személyre az érvénytartam alatt egy ízben január 1-től kezdve ismét megengedi. Az ellenőrzés hatályosabbá tétele végett ezúttal a jegyek kiállításánál az a cég is meg fog jelölteni, amelyhez a bérletjegyet használó egyén tartozik; az átírás pedig csak az érdekelt kereskedő cég írásbeli nyilatkozata alapján történhetik. Ujítás továbbá az is, hogy az egy személyre szóló bérletjegyek ismét egy személyre vagy a két személyre szóló jegyek ismét két személyre való átírása esetén ezúttal a hátralékos időre eső összegnek nem tiz, hanem husz százalékát kell megtéríteni.

Az új pannonhalmi főapát. A bencésrend káptalanja e hó 22-én választotta meg az új pannonhalmi főapátot. Fehér Ipoly utódja Dr. Hajdu Tibor káptalani perjel, pannonhalmi főigazgató lett.

Nagy lóvásárlások Szabadkán. A görög hadügyi kormány megbízásából 57 görög katonatiszt érkezett Szabadkára, akik az ott eszközözlendő lóvásárlások vezetése és ellenőrzése végett több hétig fognak Szabadkán maradni. Szabadka az utóbbi esztendő alatt a külföldi államok előtt tekintélyes lóvásárlási központ lett. Nehány évvel ezelőtt az angol-háborúba Szabadkán vettek lovakat, talvaly a törökök szerezték be itt a lószükségleteiket és az olasz kormány állandóan Szabadkán vásárolt lovat.

Szomoru statisztika. Az amerikai statisztika adatai szerint f. január 1-től október 1-ig, tehát $\frac{3}{4}$ év alatt 727.738 bevándorló szállott amerikai partra. A múlt hónap folyamán 75. Nemzetiségek szerint volt a bevándorlók között 13,864 olasz, 7339 lengyel, 6960 német, 5420 angol, 4440 skandináv, 4183 görög, 4311 ír, 2285 orosz, 2977 horvát, 2806 francia, 2064 tót, 1506 rután, 1401 magyar, 1349 mexikói, 1281 litván, 1021 bolgár és szerb.

Zenta város népháza. A földmívelésügyi miniszter leiratot intézett Zenta város tanácsához, mely szerint a munkásházak telepén létesített utcák és terek vételára fejében hajlandó 30,000 kor. segílyt, engedélyezni, ha a város a munkástelepen *népházat* létesít, melyben helyet találna a népkönyvtár, olvasó- és előadóterem, a munkásközvetítő hivatal, gazdasági munkás- és cseléd segélypénztár, munkások fogyasztási, értékesítő és hitelszövetkezete, gazdasági háziipari foglalkoztató műhely.

A Haverda-ügy Szabadkán tárgyalatik. A B. N. értesülése szerint a Kuria elutasítja a bíróküldés, esküdtszék delegálása tárgyában beadott kérelmet és elrendeli, hogy az ügyet a *szabadkai* esküdtbírótság tárgyalja le.

A gyomor és belek rendellenes működéséből származó **fejfájás, szédülés és szívdobogás** hamarosan megszűnik, ha reggelenként $\frac{1}{2}$ pohár természetes **Ferenc József**-késérővizet veszünk be. Ma már minden jól

elszerelt
Ferenc
tudja, hog
hanem a
is. Kimél
ágyban fe

Ingye

A Háziny
(Budapest
népszerűs
ingyen kü
jét a nyul
megismer
ágazatot,
mező teny
nyiti a S
anyag bes
nak ingy
gereznáj
telepén, v
Vásárcsar
tehát bár

Az é

számítják
sőt" az or
ha tekinte
könyvet t
„Scott-fé
dent, am
képes, ha
szatetsző
mely a g
len perce
féle Emu

A Jó

iro falomn
legjobban
ujdonsága
melyet S
lap szerke
Pajtás el
együtt in
Az Alman
vészi szín
trációval
Az Alman
talmának
könyvek
való, ügy
részt ad,
jegyzései
nak, tanu
nachot és
Társulat
nak nem
előfizetői
koronáért

A m

keresked
— igen k
az osztrá
tartott tar
a bizotts
vezett Mi
a magya
noha a
legalább
absolute
folytán —
bizottság
kében ez
intézendő
magyar g

Nap

óriási vá
Ujvidék.

Fe

elszerelt háztartásban ott találjuk a valódi „Ferenc József“-keserűvizet, mert mindenki tudja, hogy az nemcsak a leghatásosabb, hanem a legkellemesebben bevehető is. Kiméletes, enyhe hatása miatt még az ágyban fekvő betegek is igen kedvelik.

Ingyen könyv a házi nyultenyésztésről.

A Házi nyultenyésztők Országos Szövetsége, (Budapest, Csillaghegy) a házi nyultenyésztés népszerűsítése érdekében minden érdeklődőnek ingyen küldi meg a most megjelent ismertetőjét a nyultenyésztésről, amelyből bárki annyira megismerheti ezt a hasznos gazdasági mellékágazatot, hogy maga is bele foghat a jövedelmező tenyésztésbe. Ezt a kérdést is megkönnyíti a Szövetség azzal, hogy jó tenyésztő anyag beszerzését közvetíti, sőt vagyontalanoknak ingyen is ad. A házi nyulak vágását és gereznájuk gyűjtését a Szövetség Csillaghegy telepén, valamint husuk árusítását a Központi Vásárcsarnokban megkezdtek; a termékek tehát bármely mennyiségben értékesíthetők.

Az élet kellemességeihez rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a „Scott-féle Emulsió“t azonban mégis csak oda kelle besorozni, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A „Scott-féle Emulsió“ nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására, a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a vizszatetsző itzól és szagtól teljesen mentes, mely a gyermekeknek oly gyakran kellemetlen percekét és zavarokat okoz. A „Scott-féle Emulsió“ kapható a gyógyszerárakban.

A Jó Pajtás Almanachja. Az ifjusági irodalomnak, mely karácsonykor szokott legjobban föllendülni, az idén érdekes újdonsága van: a *Jó Pajtás Almanachja*, melyet *Sebők Zsigmond* és *Benedek Elek*, a lap szerkesztői szerkesztettek s melyet a *Jó Pajtás* előfizetői egy csinos kis tárcanaptárral együtt ingyen kaptak karácsonyi ajándékkul. Az Almanach egy tíz ives kötet könyv, művészi színes címlappal, tömördek szép illusztrációval s az olvasnivalók egész tömegével. Az Almanachot kiállításának szépsége és tartalmának gazdagsága a lekválőbb ifjusági könyvek sorába emeli. A tárcanaptár zsebbe való, ügyes formátumban, nemcsak naptári részt ad, hanem rovatokat a kis diákok följegyzései számára, a hova beírhatja tanítóinak, tanulóársainak stb. névsorát. Az Almanachot és a tárcanaptárt, mely a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg, a *Jó Pajtás*-nak nemcsak eddigi, de újévkor belépő új előfizetői is ingyen kapják. A kettő együtt 3 koronáért minden könyvkereskedésben kapható.

A magyar gyertya érdekében. Az aradi kereskedelmi-én iparkamara közös bizottsága — igen követésre méltó és dicséretes módon — az osztrák gyertya kiküszöbölése tárgyában tartott tanácskozást e napokban. Megállapította a bizottság, hogy az osztrák eredetű ugynevezett Milly-gyertya nagy elterjedtsége miatt a magyar gyertyaipar alig tud boldogulni, noha a magyar Flóra-gyertya minőségileg legalább is oly jó, mint a Milly-gyertya és absolute nem is drágább emennél. — Ennek folytán — mint a Műszaki Világ írja — a bizottság elhatározta, hogy a hazai ipar érdekében ez ügyben a kerületbeli kereskedőkhöz intézendő felhívással igyekszik előmozdítani a magyar gyertya terjedését.

Naponta érkező csemego újdonságok óriási választéka *Wagner* csemego-üzletében Ujvidék.

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**
Laptulajdonos: **Balla Árpád.**
Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Hirdetések.

Eddigelé felülmulhatlan!!!

Csak akkor valódi, ha a háromszögletű palack alábbi sávval (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van ellátva.

WILHELM MAAGER'S
Echter Gereinigter
DORSCH
Lebertran

Innen auf der Flasche eine unterzeichnete, abweisende Bescheinigung in Schwedischer Sprache mit der Aufschrift: „Maager's auf demselben erbsen eingetragenes sein.“

Protocollirter
Verschlussstreifen.

11-18

W. Maager
valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ
(törvényileg védett felszerelés)

sárga üvege . . . . 2.—
fehér . . . . . 3.—

Wilhelm Maagertől
Wien-ben.

1869-óta Ausztria-Magyarországban általában bevezetve.

Fanár és orvos urak részéről előszeretettel rendelve.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogeriában.

Főraktár és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. Maager, Wien.
III/3. Heumarkt, 3.
Utazatók bíróság hűteltetnek.

ASTHMA

Mellszorulást és rövid lelegzést

azonnal megszüntet a **Dr. Eiswirth Astmoi-Asthma Por,** mely számos orvos és gyógyult által el van ismervé.

Probaküldeményt ingyen és bérmentve küld **Török József** gyógyszerár, Budapest VI., Király utca 12. Nagy doboz ára 3.— korona. Kapható minden gyógyszerárban.

Urasági lakás,

a város főterén, hat szobából, légszesz- és villanyvilágítással, fürdőszobával, vízvezetékkel és mellékhelyiségekkel **AZONNAL** kiadó.

Bővebbet Mayer Imrénél **Ferenc József** tér 3. **Wagner-ház.**

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében sikerrrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kútkezelőség: **EPERJES.**

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Szives tudomásul.

Tisztelettel értesitem mélyen tisztelt ve-
vőimet, Ujvidék és környéke nagydémű
közönségét, hogy raktáron tartok mindennemű
villanyos, szalon, étkezőszoba lüsterlámpákat,
ugyszintén az összes ezen szakmába tartozó
világítási tárgyakat is a legszebb és a legna-
gyobb választékban. Amelyre a mélyen tisztelt
közönség szives megtekintését kérem! Továbbá
elvállalok minden ezen szakmába vágó villamos
vezeték fölszerelését igen jutányos árak
mellett.

Tisztelettel
Nachtmann Szilveszter
6-10. Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 10. sz.

Matkovits szobafestő
és mázoló
Rókus KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

Eladó ház.

A magyar-utca 8. szám ház elhurcolkodás
folytán szabad kézből előnyös feltételek mel-
lett eladó.

Bővebbet nyujt a háztulajdonos: **Horváth**
András nyug. börtönőr **Baján.**

LOHR MÁRIA
ezelőtti **KRONFUSZ**
CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS
KELMEFESTŐ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota.)	V., Harminead-utca 4.
VI., Andrássy-ut 16.	VIII., József-körút 2.
VI., Teréz-körút 39.	IX., Calvin-tér 9. sz.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan teljesíthetnek.

10-10

TÖRLEY
PEZSGÓ

A városi ártézi fürdő és hidegvizgyógyintézet

Ujvidéken, a Rákóczi Ferencz-uton

Vasárnap, 1910. január 2-án

nyilik meg.

A város tulajdonát képező diszes új fürdőpalota. A messze vidéken nagyhirű és gyógyhatásáért ezrek által legjobbnak elismert radioaktiv jódtartalmu gyógyviz. Hankó Vilmos dr. chemiai tanár, a Magyar Tud. Akademia tagja, a Balneologiai értesítő szerkesztője, Wartha Vince, miniszteri tanácsos, műegyetemi tanár és Grittner Albert, a Magyar Királyi Államvasutak laboratoriumának vezető-vegyésze által a lipiki fürdő vizénél „tetemesben dusabb jódtartalmunak“ elismert viz. Köszvény, csusz, ischiász, görvély, idegbaj, sápkór, vesebaj stb. betegségek gyógyítására ezrek által kipróbált és legjobbnak talált gyógyviz.

50 pazar kádfürdőhelyiség.

Luxus, I. és II. osztályu kádakkal. Remek fayence kádak. Minden kádnál külön zuhany. A kényelem és hygienia szempotjából a legmodernebbül felszerelve.

Diszes új gőzfürdő

54 öltözőfülkével, négy nagy fayence medencével, legkülönfélébb zuhanok. Száraz légkamrával, gőzkamrával, dörzsölő helyiséggel. Mindennütt a legnagyobb kényelem. Külön fodrászterem. Pihenőterem. Olvasóterem. Vizsgázót fővárosi masseurök és masseurnök. Szerda délelött és szombat délután női gőzfürdő. Pedicure, Manicure.

Modern és tökéletes és a városban egyedülálló, fényüzéssel felszerelt

hidegvizgyógyintézet.

Összes hidegvizgyógymódok, Szénsavas fürdők, Iszap, Franzensbadi és pöstyényi iszap- és móorfürdők. Gyógy-massage minden fajtája és vibrációs massage. Radiogen ivókurák és fürdők, fangoborogatások. Részletes meleg és forró légfürdők. Nap- és légfürdő. Homokfürdő.

A fürdőben elegáns vendéglői helyiség van, hol mindenkor a legizletesebb *étkek, pompás italok* kaphatók.

Rendkívül elegáns vendégszobák a fürdőépületben.

A fürdőben állandó fürdőorvos van. Telefon: 264. szám.

Automobiljárat a fürdőhöz. Kombinált olesó árak. Bővebbet a külön falragaszok.

==== Diszes prospektust ingyen küld ====

A fürdőigazgatóság.